

for, at hvad vi her gøre overfor den østsjællandske Bane, i Tiden vil med nogen Rimelighed kunne paaberaabes af den lollandske Jernbanes Opland og Befolkningen der omkring. Dette ganske særlige Forhold er jo det, at Staten i Forvejen har garanteret Banens Underskud; thi Underskud har den altid haft i Forhold til de 4 pCt., som skal svares af de godt 3 Mill. Kr., som den har kostet at bygge, eller som ere tilbage af, hvad den har kostet at bygge, og da saaledes Banen allerede nu drives for Statens Regning og drives med en Bekostning, som vilde kunne blive mindre, naar Staten selv overtog den, tror jeg, det er i Statens Interesse, at den gør det. Jeg siger: Vilde kunne blive mindre, naar Staten selv overtog den, og derved tænker jeg jo først og fremmest paa Renten, thi Staten behøver ikke at give 4 pCt. for sine Penge. Den kan jo selv rejse Penge til under $3\frac{1}{2}$ pCt. Rente og altsaa derved spare mindst 15,000 Kr. Men dertil kommer, at naar Staten alligevel skal betale og ordne det hele — thi alle Spørgsmaal af Betydning skulle jo af Bestyrelsen forelægges for Kommissarius og af Kommissarius for Ministeriet, for at der kan blive truffet endelig Bestemmelse derom —, er det et Omsvøbsdepartement, som jeg synes, man ligesaa godt straks burde slaa en Streg over. Og hele dette Omsvøbsdepartement koster jo Penge, som ogsaa kunne spares. Bestyrelsen er ganske vist ikke i egentlig Forstand lønnet, men nogle Udgifter løber der jo altid med, og den særlige Administration, de have dernede, koster jo ogsaa Penge. Jeg har i den Tale, hvortil jeg henviste før, specificeret dette nærmere; alt i alt har jeg der opgjort, at Staten af de 80—90,000 Kr., som den nu gennemsnitlig maa tilskyde aarlig til denne Banes Drift, vil kunne spare omtrent det halve. Det er jo ogsaa Penge, som det er værd at tage med, selv om det ikke for Staten er noget Spørgsmaal af stor Betydning. Saa sagde ganske vist det ærede Medlem for Thisted (N. Andersen): Ja, men naar Staten overtager den, vil den blive nødt til at imødekomme saa mange Krav fra Befolkningens Side i Retning af Forbedring af Forholdene dernede, at det vil blive meget dyrt. Dertil vil jeg sige: Ja ganske vist, Befolkningen har mange Krav, dem kender jeg, men Spørgsmaalet er jo og maa til enhver Tid være dette: Ere disse Krav berettigede eller ikke? Ere de berettigede, bør de imødekommes, ere de uberettigede, bør man modstaa dem. Jeg tror ikke, mine Herrer, at det med Hensyn til Drif-

ten af vore Statsbaner er muligt for os at undgaa dette ikke altid behagelige Skøn imellem, hvad der er berettiget, og hvad der er uberettiget, og naar vi skønne, at noget er uberettiget, da maa vi tilegne os moralsk og politisk Kraft til at modstaa det. Jeg tror ikke, vi slippe uden om det, hvor ubehageligt det end kan være. Men ganske vist gør det mig ondt, at jeg i et Par Tilfælde, hvor jeg som Minister har maattet stille mig imod Krav, der saaledes rejstes, har savnet Understøttelse fra det ærede Medlem og hans Parti og det paa Punkter, hvor man, naar man saa paa det berettigede og uberettigede, sikkert maatte erkende, at jeg og de, der fulgte mig, havde Ret. Jeg siger herved til det noksom berømte Spørgsmaal om Huslejetillæget og til et maaske allerede forglemt Spørgsmaal om Ostemassens Befordring som let fordærvelig Vare. Ogsaa dergik det ærede Medlems Gruppe imod mig, og jeg mener, at jeg der stod som Talsmand for og Værge af Statskassens Interesser mod Krav, der ikke vare ganske velbegrundede. Jeg vil ikke rippe op i dette gamle Spørgsmaal, som nu heldigvis er ordnet, men kun fremhæve, at det vilde være heldigt, om det ærede Medlem vilde paavirke sine Meningsfæller noget stærkere i Retning af at kunne staa imod overfor uberettigede Krav. Kan man det, tør man ogsaa stille sig selv mod Krav som dem, der mulig fremkomme, hvis Staten overtager denne Bane.

Mod Jernbanen fra Skjern til Skive mindes jeg ikke nogen anden Indvending end den, der kom fra det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) som gammel Holstebrobo, at den burde føres længere mod Nord over Tvis. Jeg skal derfor nøjes med at sige, at det kan jeg ikke gaa med til. Det er allerede nok, synes jeg, at man har gjort den Krumning i Forhold til den af Kommissionen anbefalede mere rette Linie, som nu af mig er foreslaaet for at imødekomme et stort og haardt trængende Opland. Men der kan ikke være Tale om en Statsbane, skønner jeg i alt Fald, naar man giver den en endnu stærkere Krumning mod Nord, op mod Holstebro og mod det Terræn, hvor man i Forvejen har Statsbane; saa vil man sikkert ende med at sige: ja, vær saa god, tag den saa som Privatbane.

Litra h., Næstved—Hillerød Banen, hører jo ogsaa til de Linier, som det ærede Medlem fra Thisted udtalte sig imod, men andre have støttet Tanken. Jeg skal nøjes med at fastslaa, hvad jeg i saa Henseende har sagt i Motiverne, at det for-